

**ACTA FACULTATIS STUDIORUM HUMANITATIS ET NATURAE
UNIVERSITATIS PREŠOVIENSIS**

PRÍRODNÉ VEDY
FOLIA GEOGRAPHICA 3

Ročník XXXII.

Prešov 1999

ACTA FACULTATIS STUDIORUM HUMANITATIS ET NATURAE
UNIVERSITATIS PREŠOVIENSIS

PRÍRODNÉ VEDY

FOLIA GEOGRAPHICA 3

Zborník štúdií z XII. zjazdu SGS

Spoluorganizátorom podujatia bol Rakúsky ústav pre východnú a juhovýchodnú Európu,
pobočka Bratislava

Ročník XXXII.

Prešov 1999

Výkonný redaktor: Doc. RNDr. Zdenko Hochmuth, CSc.

Redakčná rada:

Predseda: Doc. RNDr. Eva Michaeli, CSc.

Členovia: Prof. RNDr. Ján Drdoš, DrSc.
Prof. RNDr. Ján Harčár, CSc.
Doc. RNDr. Zdenko Hochmuth, CSc.
RNDr. Robert Ištók, CSc.
RNDr. René Matlovič, PhD.

Mená recenzentov sú uvedené za jednotlivými príspevkami.

ISBN 80-88722-64-0

Obsah

Sekcia B: Časopriestorové aspekty zmien v spoločnosti

Subsekcia B1: Obyvateľstvo a sídla

<i>Sylvia BÁTOROVÁ</i> : Regionálna diferencovanosť dynamiky obyvateľstva Nitrianskeho kraja	5
<i>Ján BUČEK</i> : Význam a priestorové súvislosti medzinárodných vzťahov miest	13
<i>Jana CHOVANCOVÁ</i> : Živorodenosť obyvateľstva Slovenska – priestorová diferencovanosť na úrovni krajov, okresov a obcí	19
<i>Pavol KOREC</i> : Predpoklady zmien sociálno-priestorovej štruktúry slovenských miest	28
<i>Dalibor MAREK</i> : Dojízďka za prací a sťahovaní obyvateľov ze Slovenska do moravskej časti moravsko-slovenského pomezí	35
<i>René MATLOVIČ</i> : Postmodernistické reflexie v urbánnej geografii	45
<i>Jozef MLÁDEK, Silvia PAVLÍKOVÁ</i> : Starnutie obyvateľstva Slovenska vo svetle vybraných štatistických mier	54
<i>Ondřej MULÍČEK</i> : Prostorové suburbanizačné zmeny v jz sektoru veľkého Brna	63
<i>Peter PODOLÁK</i> : Populačný vývoj vidieckych sídiel Slovenska	67
<i>Sylvia PORADOVÁ</i> : Vývoj národnostnej štruktúry obyvateľstva v Bratislave	72
<i>Stanislav ŘEHÁK</i> : Reflexe hranice ČR/SR obyvateľstvom moravskej strany pomezí	81
<i>Vladimír SLAVÍK, Branislav MIŠÍK</i> : Centrá gymnázií a ich spádové regióny v SR	90
<i>Luděk ŠYKORA</i> : Proměny vnitřní prostorové struktury postkomunistické Prahy	98

Sekcia B: Časopriestorové aspekty zmien v spoločnosti

Subsekcia B2: Ekonomické aktivity

<i>Ján SZŐLLŐS</i> : Energetický systém Slovenska ako subsystém energet. systému Európy a sveta ...	104
<i>Florin ŽIGRAI</i> : Význam a možnosti štúdia časového aspektu socioekonomického transformačného procesu z pozície slovenskej geografie	110
<i>Dagmar POPIJKOVÁ</i> : Štrukturálne a priestorové zmeny priemyslu pod vplyvom socioekonomickej transformácie	116
<i>Petronela VÝPALOVÁ</i> : Základné etapy vývoja priemyslu v Bratislave	123
<i>Marián HALÁS</i> : Zmeny v cezhraničných aktivitách obyvateľstva v slovensko-českom pohraničí ..	131
<i>Robert IŠTOK</i> : Regionálny štát a jeho politickogeografická interpretácia	139
<i>Peter MARIOT</i> : Regionálne aspekty neúčasti na voľbách do NR SR 1994	144
<i>František PODHORSKÝ</i> : Postavenie najväčších miest Slovenska v jeho dopravnej sieti	149
<i>Erika OTRUBOVÁ</i> : Transformačné zmeny v slovenských kúpeľoch	154
<i>Michal VANČURA</i> : Geografické aspekty transformácie českého priemyslu (na príklade nábytkárskeho priemyslu)	163
<i>Stanislav MIRVALD</i> : Perspektíva dopravného spojenia ČR se zahraničím	170
<i>Josef KUNC</i> : Zmeny v priemysle mesta Brna a jejich vliv na situaci na trhu práce	175
<i>Ingrid KRÁLOVICSOVÁ</i> : Bratislava ako centrum cestovného ruchu – hodnotenie návštevnosti ...	184
<i>Anton BEZÁK, Daniel MICHNIAK</i> : Niekoľko predbežných úvah o dostupnosti okresných miest na východnom Slovensku	191
<i>Peter SPIŠIAK</i> : Poľnohospodárstvo v marginálnych oblastiach (na príklade Bielych Karpát)	198
<i>Milan ŠVOŇAVEC</i> : Cena pôdy v procese transformácie poľnohospodárstva Slovenska	204
<i>Jozef TEREK</i> : Neolitické a súčasné poľnohospodárstvo severnej časti Mezopotámie	211
<i>Marcel HORŇÁK</i> : Vývoj postavenia železničnej dopravy na dopravnom trhu v SR	218
<i>Branislav NIŽNANSKÝ</i> : Metodické aspekty aplikovaného geografického výskumu pre podporu rozhodovania subjektov podieľajúcich sa na turizme	229

Sekcia C: Regióny a problémy ich rozvoja

<i>Milan BRANICKÝ</i> : Osobná doprava, ako fenomén rozvoja regiónu, jej problémy a možnosti jej riešenia	235
---	-----

<i>Jaroslav DOKOUPIL</i> : Problémy regionálneho rozvoje příhraničních okresů (na příkladu regionu Tachovsko)	240
<i>Vladimír DRGOŇA</i> : Vysokorychlostný systém TRANSRAPID a jeho dôsledky na regionálnu štruktúru Slovenska	244
<i>Alena DUBCOVÁ</i> : Transformačné zmeny v privatizácii priemyslu Nitrianskeho kraja	250
<i>Magdaléna HASPROVÁ</i> : Predpoklady rozvoja cestovného ruchu v Topoľčiankach	254
<i>Alfred KROGMANN</i> : Vybrané problémy cestovného ruchu okresu Nitra	261
<i>Viliam LAUKO</i> : Transformačné zmeny v regióne roztrateného osídlenia na príklade Myjavy	269
<i>Jozef MINKA</i> : Problémy rozvoja cestovného ruchu v regióne Podunajsko	276
<i>Eudovít SLUKA</i> : Zvolen – problémy rozvoja a transformačný proces	282
<i>Irena SMOLOVÁ</i> : Stimuly rozvoja cestovného ruchu v pohraničných oblastiach (na príklade okresu Náchod)	287
<i>Vladimír SZÉKELY</i> : Regióny podpory z hľadiska expertného hodnotenia: príklad Slovenska	293
<i>Juraj TEJ, Helena ŠIMKOVÁ</i> : Problémy rozvoja malých okresov	299
<i>Ladislav TOLMÁČI</i> : Spádové regióny krajských miest na základe ich asymetrickej váženej dostupnosti	305
<i>Peter TREMBOŠ</i> : Krajinnoeologické podmienky rozvoja regiónu Žiarskej kotliny – modelové územie Hliník nad Hronom	314
<i>Ivan VERUZÁB</i> : Transnacionálna kooperácia v oblasti územného a regionálneho rozvoja v podunajskom priestore (ARGE DONAULÄNDER)	321
Sekcia D: Kvalita životného prostredia a života z aspektu geografie	
<i>Roman BARTÁK</i> : Ochrana a tvorba krajinného rázu v rámci komplexných pozemkových úprav (katastr Třebíště)	328
<i>Miroslav HAVRLANT</i> : Posuzování kvality životního prostředí z aspektu geografie	332
<i>Vladimír IRA</i> : Životné prostredie, kvalita života a trvalo udržateľný rozvoj vo vnímaní a predstavách obyvateľov (v reg. Dolné Pomoravie, Tatry a Východné Karpaty)	338
<i>Eva MICHAELI</i> : Náčrt transformácie prírodného prostredia a súčasnej urbánno-ekologickej stability vo vybraných lokoregiónoch Prešova	347
<i>Branislav ROCHOVSKÝ</i> : Vybrané problémy múses v teórii a praxi	357
<i>Eva SMATANOVÁ</i> : Problémy rozvoja nadštandardného bývania v Bratislave	361
<i>Štefan SOTÁK</i> : Klimatické riziká vo vzťahu k diaľničnej doprave	370
<i>Jaroslav ŠPIČUK, Milan BOBRO</i> : Monitoring imisného zaťaženia v nár. parku Slovenský raj	375
<i>Stanislav TORMA</i> : Ochrana pôd a podzemných vôd v špecifických územiach	382
<i>Jozef VILČEK</i> : Regionálne programy trvalo udržateľného využívania poľnohospodárskych pôd Východoslovenskej nížiny	387
Sekcia F: Školská geografia	
<i>Hilda KRAMÁREKOVÁ, Milan ŠIRÚČEK</i> : Z histórie komisie školskej geografie SGS	396
<i>Ján KANCÍR</i> : Ostatných desať rokov vedeckého výskumu v didaktike geografie na FHPV PU v Prešove	403
<i>Hilda KRAMÁREKOVÁ</i> : Geografia v integrovanom prírodovednom vzdelávaní na UKF v Nitre	413
<i>Peter LIKAVSKÝ</i> : Európa v geografickej edukácii na Slovensku	422
<i>Katarína ČIŽMÁROVÁ</i> : Didaktická transformácia regionálnej geografie v nových podmienkach súčasnej školy	426
<i>Alica DRAGULOVÁ</i> : Alternatívne učebné osnovy z geografie pre gymnáziá	430
<i>Vladimír SABOL</i> : Geografická olympiáda na gymnáziách	433
<i>Ladislav TOLMÁČI, Terézia TOLMÁČIOVÁ</i> : Geografické pokusy	438
<i>Alena MATUŠKOVÁ</i> : Zemepisné prvky v plánovaní kurikulu na primárnom stupni českých základných škôl a jej prezentácia v učebniciach vlastivedy	443
<i>Alena MADZIKOVÁ</i> : Príprava učiteľov prvého stupňa základnej školy z pohľadu geografie	448

ACTA FACULTATIS STUDIORUM HUMANITATIS ET NATURAE
UNIVERSITATIS PREŠOVIENSIS, PRÍRODNÉ VEDY, XXXII.

Folia Geographica 3

Zborník Fakulty humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity v Prešove

Autor: kolektív
Redakčná úprava: doc. RNDr. Zdenko Hochmuth, CSc.
RNDr. René Matlovič, PhD.
Za jazykovú stránku príspevkov zodpovedajú ich autori.
Náklad: 300 výtlačkov
Rozsah diela: 456 strán
Vydavateľ: Prešovská univerzita v Prešove, Fakulta humanitných a prírodných vied
Vydanie: prvé
Formát: B-5
Sadzba: Edičné stredisko CVT FHPV PU v Prešove
Tlač: GRAFOTLAČ s.r.o. Prešov

ISBN 80-88722-64-0